

Moderniseren is noodzaak

Op initiatief van een groep vernieuwers in de zorg is vorig jaar het Platform Ondernemende Ouderenzorg opgericht. Volgens initiatiefnemer Gabriëlle Verbeek gaat het Platform 'als een luis in de pels' het overheidsbeleid volgen, maar ook positieve voorbeelden laten zien van ondernemerschap in de ouderenzorg.

Ouderen moeten de kans krijgen om zo zelfstandig mogelijk te blijven wonen en keuzes te maken bij het aanbod dat zij krijgen. Het Platform Ondernemende Ouderenzorg zet zich daarom in voor goede, moderne woonzorg welzijnsvoorzieningen voor ouderen. Het platform bestaat uit een groep van ongeveer 25 personen die als cliënt of medewerker betrokken zijn bij vernieuwende initiatieven in de ouderenzorg. Reden voor het platform om in actie te komen, waren in het najaar van 2003 de bezuinigingsplannen van de overheid op het terrein van ouderenzorg en welzijn. In het platform worden ervaringen uitgewisseld tussen 'ondernemende' mensen. De deelnemers willen graag werken aan modernisering van ouderenzorg. Dus: kleinschalige woonvormen en een huiselijke omgeving voor ouderen met bijvoorbeeld dementie. Maar ook meer ruimte voor medewerkers en ouderen zelf om creatief en 'ondernemend' te werken.

Steeds meer verzorgenden werken als zelfstandig ondernemer. Zij bieden hulp en zorgverlening, bijvoorbeeld aan mensen met een handicap of een chronische ziekte die

gebruik maken van een persoonsgebonden budget. De deelnemers in het platform stimuleren elkaar om ondernemend bezig te zijn en voor ouderen initiatieven te nemen. Ook inventariseren ze de belemmeringen. Er zijn nogal wat obstakels voor een woonvorm voor ouderen is gerealiseerd. Lange procedures bij de gemeente bijvoorbeeld en bestemmingsplannen waar een initiatief net niet in past. In één situatie heeft het maar liefst negen jaar geduurd voor een groep ouderen zelf met de bouw van woningen kon starten. Gemiddeld duurt het vijf tot zeven jaar voordat een ondernemende groep ouderen zoiets voor elkaar heeft. Toch zijn kleinschalige voorzieningen in de wijk een uitkomst. Voorzieningen die vragen om ondernemende ouderen én medewerkers. De overheid is voorstander van meer verantwoordelijkheid vanuit burgers voor het regelen van hun zorg- en dienstverlening, en zou ondernemerschap moeten stimuleren.

'Jezelf opstellen als zelfstandige professional is de kern van ondernemerschap in de verzorging', vindt Betsy Albers, directeur Sting en eveneens deelnemer aan het Platform Ondernemende ouderenzorg. 'Ik vind het geweldig als helpenden en verzorgenden zich meer als zelfstandig ondernemer gaan opstellen. Dat kan als kleine zelfstandige, maar ook door in zorginstellingen ondernemend te worden en meer eigen verantwoordelijkheid te nemen voor betere zorg. Het is belangrijk dat je actie onderneemt als je ziet dat er meer cliëntgericht gewerkt kan worden.

Voorwaarde voor ondernemerschap in de verzorging is maatschappelijke waardering en erkenning voor het beroep. De overheid vraagt steeds meer inzicht in resultaten en kwaliteit van de zorg. Dat afrekenen is goed, alleen vraagt het wel om een speciaal soort ondernemerschap. Het gaat bij verzorging om een maatschappelijke voorziening. Cliënten

van zorg moeten er vaak gebruik van maken omdat het niet anders kan. Dat is anders bij allerlei diensten en producten waar je als consument al dan niet gebruik van maakt. Een “ondernemende” verzorgende staat voor kwaliteit. Als je particulier werkt of voor mensen met een persoonsgebonden budget zul je je vak moeten bijhouden en scholing volgen, net als je collega's in dienstverband.’

Als ‘luis in de pels’ wil het Platform Ondernemende Ouderenzorg het overheidsbeleid kritisch volgen en hierover af en toe standpunten naar buiten brengen. In januari 2004 is een persbericht uitgebracht met een manifest. In maart 2004 is een ambtenaar van het departement van VWS uitgenodigd voor een gesprek over de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning, die vanaf 2006 ingevoerd gaat worden. Centraal stond de vraag in hoeverre deze wet bijdraagt aan betere ouderenzorg. Het platform zal haar stem laten horen los van gevestigde organisaties. Maar ook positieve voorbeelden laten zien van ondernemerschap, zowel van cliënten als medewerkers in de ouderenzorg. In het najaar wordt een publiek debat georganiseerd. Dit allemaal met als doel goede, moderne woon-zorg-welzijnsvoorzieningen voor ouderen te realiseren. ■

Het platform heeft een manifest uitgebracht waarin de visie op de manco's in het huidige kabinetsbeleid en de noodzaak van vernieuwing van zorg en dienstverlening worden beschreven. Dit manifest is te vinden op www.iwz.nl

TvV mei 2004